

NAPLO

Bukarest, 1936 szombat, május 16

Alapította: FEHÉR DEZSŐ (1898-1935)

XXXIX. évtolyam, 112. szám.

HÁBORUVAL FELEL

Mussolini, ha megszigorítják a gazdasági szankciókat
visszavonul az angol miniszterelnök

Egymásután hódolnak be az abesszin előkelőségek

Paris, május 15.

latin munkatársa megjelent Mussolini, aki római palotájában fogadta a következőket mondotta neki:

— Senki a világon ne próbál-
kételkedni abban, hogy az
sz nép valóban őszintén akarja
békét. Az olaszoknak szüksé-
k van a békére, mert csak ez
adja befejeztetni győzelmesen
a háborút. De ha bárki meg-
kérdélné bennünket megfosztani
győzelmünk eredményeitől,
az ellen nem fogunk vissza-
riadni. Amióta a világ fenn-
áll, soha más-
képpen nem le-
hetett rákén-
yszeríteni a ci-
vilizált népek
akarátát a
szamaradt népekre, mint erő-
szakkal. Ugyanily eszközöket
használt Anglia is, amikor meg-
alapította a világ legnagyobb
birodalmát.

Hallja meg Európa!

Idéje így folytatta emelt hangon ki-
téréseit Mussolini:

— Nemrég kijelentettem, hogy
katonai szankciók bevezetése
háborút jelent. Ugyanezt a kije-
ntésemet megismétlem most is,
a Népszövetség fokozni akarná
gazdasági szankciókat. Hallja

meg szavamat egész Európa és
értse meg, hogy elhatározásunk
visszavonhatalan.

Amint Addis-Abeaból jelentik. Ave-
fork Jézus a négus volt római követ
Dzsibutiból visszatér Addis-Abeába
és bejelentette meghódolását az ola-
szoknak. A Négus bizalmasai és az
előkelő amharák különben egyre-másra

jelentik be meghódolásukat az olasz
hatalom előtt.

Az olaszok már hozzákezdték, hogy
visszaadják a meghódított ország ren-
des arculatát és így Addis-Abeabé is.
A felgyújtott és rombadöntött fővárosi
uccákon megindult az építkezés mun-
kája és az olaszok gondoskodnak az
élelmiszer kereskedelem megindulásá-
ról is. Az Ethiop Bank bezárásával

most rendezkedik be az Olasz Nemzeti
Bank, amely rövidesen megkezdí mű-
ködését. A pályaudvarral szemben álló
hatalmas Menelik szobrot lebontják és
a császár ércalakja helyébe Róma
szimbóluma, az anyafarkas kerül.

Hoare redivivus

London, május 15.

A kormány átszervezéséről beszél-
nek politikai körökben. Ugy tudják,
hogy Baldwin miniszterelnök elked-
vetlenedett és belátható időn belül
lemond.

Azt valamennyi lap biztosra veszi,
hogy a kormány átszervezésére rövi-
desen sor kerül és ebben az esetben
Hoare a nemrég megbukott külügy-
miniszter, akinek azért kellett távo-
nia, mert Lavallal egy tervet dolgo-
zott ki az abesszin kérdésben, vissza-
kerül a kormányba Hoare visszaté-
rése messzemenő kihatásokat vonhat
maga után.

Szépművészeti miniszter lesz MOȘOIU TIBERIU

Juniusban átalakul a kormány
Lemond 3 államtitkár és Lepadatu miniszter

Maniu nem vett részt a bucureștii május 10-i ünnepségeken

București, május 15.

A Dinu Bratianu és Tatarescu minisz-
terelnök között létrejött megegyezés
után a liberális körökben úgy látják,
hogy rátérhetnek a kormány átalaki-
tására. A demonstratív jellegű kor-
mány átalakításáról a »Credinta« a
következőket jelenti:

A kormányból a hírek szerint három
államtitkár fog kiválni: Negura. G.
Leon és Roman Valér.

A belügyminisztériumban a Titeanu
kiválásával megüresedett államtitkári
székbe Sergiu Dimitriu főtitkárt neve-
zik ki.

Kilép a kormányból Lepadatu Sándor
is, aki kilépését betegségével indo-
kolja. A szépművészeti minisztérium
vezetését

Moșoiu Tiberiura bizzák.

Moșoiu Tiberiut miniszteri kinevezé-
sével egyidejűleg meg fogják válasz-
tani a liberális párt ardeali csoportjá-
nak vezetőjévé is. Annak ellenére,
hogy erre a tisztségre Pop Valér is
pályázik, úgy hiszik, hogy Lepadatu
örökét Moșoiu Tiberiu veszi át, mivel
ez Bratianu Dinu óhaja is. A kormány
átalakítása junius 8-ika körül fog meg-
történni.

A fővárosi sajtó a május 10-i ünnep-
ségekkel foglalkozva megemlíti, hogy
Öfelsége a király tribünjére, — mint
volt miniszterelnök meghívást kapott
Maniu Gyula is. A lapok leszögezik
ezzel kapcsolatban, hogy a miniszterek

és előkelőségek részére fenntartott
tribün alig telt meg.

A »Dreptatea« a Nemzeti Paraszt-
párt hivatalos lapja erre vonatkozólag
azt írja, hogy Maniu Gyula május 10-én
Badacinban tartózkodott és ott vette
kézhez a meghívást is. Maniu Gyula
azonnal táviratot intézett Illasievici
udvari marsallhoz, amelyben közölte,
hogy fontos családi ügyei Badacinban
tartóztatják. Maniu megköszönte a
meghívást és elfoglaltságára való hi-
vatkozással mentette ki magát.

A Tara Noastra, a Goga párt hiva-
talos lapja cáfolja, hogy a Goga veze-
tése alatt álló nemzeti kereszténypárt
május 31-re gyűlési engedélyt kért és
az engedélyt a kormány megtagadta
volna. A lap szerint a párt nem is
kért engedélyt gyűlésre és így az en-
gedély kiadását nem is utasíthatták
vissza.

Készülődik Japán

Csahar kínai tartomány követi Mandzsuko példáját

London, május 15.

A »Daily Telegraph« jelenti Pekingből: Csahar kínai tar-
omány ma Mandzsuko példájára kikiáltja függetlenségét Teh
angol herceg uralma alatt.

A japánok mandzsuri haderejükből öt hadosztályt szer-
tek. A hadosztályok létszáma 75.000 ember. Az északkeleti
mandzsuri japán haderők most könnyen mozgósíthatók,
és kiépítették az 1932-ben tervezett nagy vasúti vonalakat,
ahol a leggyorsabb összpontosítást teszik lehetővé az
északi határon beleértve Vladivosztojk környékét is. A japánok
és a mongol határ felé fordítják figyelmüket, ahol Csahar
Szuijuan tartományokat akarják egyesíteni a szovjet ellen.
Peking és Niencsin tartományokban lévő japán helyőrségek
számát 2500 főről 5600 főre emelték.

A Semmitőszék főügyészi állásába jelölték dr. Fildan Emil táblai főügyészt

A Legfelsőbb Igazságügyi Tanács ülése

A junius elsején köztisztviselői ki-
nevezésekkel kapcsolatosan tegnap
összeült az igazságügyi legfelsőbb ta-
nács. Az ülésen Pop Valér igazság-
ügyminiszter elnökölt és foglalkozott a
Semmitőszék üresedésben levő taná-
csosi és ügyészi tisztségeinek betöl-
tésével

Az Ardeal részi ügyészi tisztségre
a bizottság három jelölést terjesztett
s ezek sorában dr. Fildan Emil oradai
táblai főügyész, Sourea Valér timișoarai
főügyész és Alex. Ulvianu a Cluji
Tábla elnöke foglalnak helyet.

A koldus gróf milliós ajándéka

Dúsgazdag földbirtokossá tette ügyvédjét egy hálás kliens — Gróf Keglevich Pál regényes élete és halála

Budapest, május 15.

A békebeli Budapest éjjeli életének ismert alakja volt az örökké vigkedélyű Keglevich Pál gróf. cigányzenés, hajnalig tartó mulatságok hőse, nők lovagja, céllövőbajnok és elegáns katona, vagy ahogy a háború után nevezték: Pali gróf a békebeli gavallér.

A háború alatt természetesen a harctéren küzdött vitézül, de amikor az összeomlás után hazatért, egyszerűen vége szakadt a nagy mulatozásoknak. Meghalt Pali gróf édesapja, Keglevich Béla gróf, Pali gróf pedig már régebben lemondott az atyai örökréséről huga, Keglevich Ilona grófnő, férjezett Batthyányi Tamás grófné javára, egy magas életjáradék ellenében.

Batthyány Tamás gróf elesett a harctéren. Özvegye Bárczay Ferenc aransarkantus vitéz — azóta ismert országgyűlési képviselő felesége lett. Bárczayné a korona romlás után nem bírta valorizáltan fizetni fivérének az életjáradékot, úgy hogy

a legendás gavallér Keglevich Pali grófból egyszerűen szegény ember lett. Valóságos koldus gróf.

Olyan szegény grófja talán az egész monarchiának nem volt, mint amilyen kétségbeesetten szegény lett az örök bohém Pali grófból.

A koldus gróf, ahogy önmagát szerette nevezni — mintegy tíz esztendővel ezelőtt találkozott egy akkor egészen fiatal pesti ügyvéddel, dr. Rajna Dezsővel.

Az ügyvéd mikor értesült Keglevich gróf bajáról, kijelentette, hogy feltétlen hisz abban, hogy a bíróság valorizálni fogja a nővérétől kikötött életjáradékot, vállalta teljesen díjmentesen az ügy vitelét, sőt kijelentette, hogy annyira bizik Keglevich Pál gróf igazában, hogy addig is amíg a bíróság nővérét a valorizált járadék kifizetésére kötelezi,

hajlandó a grófnak rendes havi járadékot adni, hogy legalább ennie legyen miből.

Attól kezdve közel három éven át, addig amíg végül a Kuria is Keglevich Pali grófnak adott igazat, nővére Bárczay Ferencné ellenében Rajna ügyvéd tartotta el a gróft.

De nem hiába volt Keglevich Pál igazán békebeli gavallér a szónak a legnemesebb értelmében. Valósággal fejedelmi módon hálálta meg az ügyvédnek azt, hogy rossz sorában melléje állt.

A Kuria ítélete értelmében Bárczayné sz. Keglevich Ilona grófnő havonta egy vagon búza árát tartozott járadékképen kifizetni fivérének. Amikor a gróf pénzhez jutott, nyomban visszafizette ügyvédjének a tőle kapott járadékot és a valorizációs per egész költségét is, amit ugyancsak az ügyvédje előlegezett.

De tulajdonképpen csak ezután kezdett igazában pereskedni Pali gróf.

Néhány évvel ezelőtt nyolcvanévesnél idősebb korában meghalt Cinkottán Batthyány Ilona grófnő, az első magyar felelő kormány vértanuhalált halt fejének Batthyány Lajos grófnak leánya,

aki több millió pengőt érő vagyontól különböző intézményeknek hagyta.

Mivel Keglevich Pál gróf unokaöccse volt az elhunyt grófnőnek a végrendelet nyilvánosságra hozatala után ugyancsak Rajna ügyvéd útján pert indított az örökösök ellen.

Ölven per indult meg a különféle intézmények ellen, — ennyien voltak ugyanis az örökösök — és a perek legnagyobb részét már első, sőt második fokon is megnyerte a gróf.

Igy többek között megkapta az örökségből nővérével együtt a Klotild-uca

16 számú házat, amelynek fele eladási ára 216 000 pengő volt. Nem sokkal később gróf Batthyány Elemér után is örökölt vagy százezer pengőt, úgy hogy amikor néhány héttel ezelőtt — pontosan április 18-án az Erzsébet köruton levő egyszerűen berendezett kétszobás legény lakásában meghalt, az egykori koldus gróf már vagyonos ember volt.

Halála után, amikor végrendeletét felbontották derült csak ki igazában Keglevich Pali gróf gavallériája. Az elhunyt ugyanis úgy intézkedett, hogy minden vagyonát, vagyis a Batthyány Ilona féle örökségnek ezulán néki megítélendő részét is hárman örököljék.

A vagyon hatvanöt százalékát gára Bárczay Ferencnére hagyta zenőt százalékát nővérének első zasságából származó lányára Batthy Ilona grófnőre, aki most huszon esztendő. A vagyon tíz száza pedig Rajna Dezső ügyvédre ha a gróf azzal az indoklással, hogy ügyvéd mellette állt, amikor a legyobb bajban volt és neki köszön azt, hogy végül is pénzhez jutott, a nővére részéről, mint a Batthy örökségből.

Miután a Batthyány vagyon ötmillió pengő, Keglevich gróf e vagyona is vagy háromszázezer p értékű

Rajna Dezső dr. az örökösök perек megnyerése után k ötszázötvenezer pengőt örökös gavallér kliense után.

A másik két örökös Bárczayné leánya éppen az elmúlt héten je tették ki az ügyvéd előtt, hogy Keglevich Pál gróf végső akaratát tiszteben tartják, mert maguk is elismerték hogy az ügyvédnek nagy érdemei vannak abban, hogy a gróf pénzhez ju

„Az eszményi férj”

Szombaton 7 és fél 10 órakor.

Vásárnap délelőtt MATINÉ. Délután 3 órakor 5, 7 órakor rendes helyen.

Omnia Színház Mozgó

Letartóztatott nyilaskeresztesek Magyarországon

Börtönkerült Virrasztó Mihály, „a turáni egyistenhívő”

Orosháza, május 15.

Az orosházai nyilaskeresztes párt már régóta bomladozik. A párt felbomlását nagymértékben siettetette az is, hogy Virrasztó Mihály »turáni egyistenthívő« propagandája még a nyilaskeresztesek között sem aratott tetszést és ezért a legmérgezőbb ellenségeskedés dult most az orosházai nyilasok között. Az elégedetlenkedés folytán gróf Festetics Sándor, az országos nyilaskeresztes vezér, megfosztotta az orosházai pártszervezet titkári állásától Virrasztót, aki azonban ezt nem

akarta tudomásul venni.

Tegnap gróf Festetics megbízására megjelent Orosházán Schultz József mezőberényi nyilaskeresztes és Cinkottán újabb szervezni akarta a nyilasokat. Az orosházai csendőrség azonban a szervezkedő nyilasok egyik részét a gyopárosi vendéglőben, a másikat pedig Takács Bálint nyilaskeresztől csendőrségi lakásán tartóztatta. Schultz Józsefet egyenesen Mezőberénybe kísérték a csendőrök, ahol egyébként is eljárás folyik ellene. Többi orosházai nyilaskeresztes tiltott szervezkedés miatt indult az eljárás.

Az olaszok és a Führer

A Völkischer Beobachter, Hitler személyes lapja írja az olasz földművelésügyi miniszter németországi látogatásával kapcsolatban az alábbiakat:

„... Fieler főpolgármester vette át a szót, hogy rövid és szívből jövő köszöntéssel fogadja a vendéget, emlékeztetve őt arra az évtizedes, évszázados belső összeköttetésre, mely München Itáliával összefűzi. A főpolgármester a muzeumokban való vizit után annak a reményének adott kifejezést, hogy az olasz miniszter látogatása gyümölcsöző viszonyt terem Németország és Itália között és a miniszter egy erős és egységes birodalom benyomásával tér a látottak után vissza hazájába.

A főpolgármester lefordított üdvözlő beszéde után Rossini miniszter olasz nyelven válaszolt, mondván, mindennek előtt, hogy berlini látogatása mély benyomást keltő és tanulságos idő volt számára. Csudálattal tapasztalta egy politikailag egységes nép munkateljesítményét. Mindig őszinte baráti érzésekkel töltötte el a nemzeti szocialista birodalom, ahol most barátként fogadták és kalauzolták. Ezzel az erős benyomással tér vissza Itáliába és a nem-

NAPIRENDE

zeti szocializmus szülővárosából Münchenből még egyszer üdvözlését küldi a legnagyobb német államférfiúnak, Hitlernek, aki őt kihallgatáson fogadta. Még egyszer biztosítja őt, hogy benyomásait értékesíteni fogja...»

Birodalmi logika

A „Berliner Tageblatt”-ban olvassuk:

»A Birodalmi Statisztikai Hivatal megállapítása szerint az 1934-es esztendő a válások rekordéja volt. Ez a rekord azonban nem a szerzőmő házasságok következménye volt, hanem — bármilyen furcsán hangozzék is ez — a gazdasági helyzet javulásának a következménye.«

Világraszóló marhaság

A német Shakespeara-társaság ülésén mondotta e szavakat Kindermann professzor:

»... az a tény, hogy Shakespeara és a német nemzet között a kapcsolatok 300 éve változatlanul állanak fent, az nem csupán szellemi kérdés, hanem

a vérnek a kérdése is, a fajilag szükségelt megértésnek.«

Hogy a zsidók és Shakespeara között miért áll fent századok óta szoros kapcsolatot, arról nem beszélt ez a Kindermann.

A francia betétes

Jean Lascure közelében, a »L'épargne en France«-ban találjuk a világ legjobb betéteséről, a francia kiszolgálásról az alábbi sorokat:

»A francia betétes sziszifuszi munkát végez. Állhatóságának következményeképpen a magánvagyon mindig olyan mértékben képződik újra, amilyen mértékben összeroncsolják, annak ellenére, hogy állandóan újabb és újabb veszteségeket szenved. 1934-ben ez a magánvagyon, amelyet a háború, a világrázis és a szűkítésvér, eredeti értékében (1070 millió) helyreállított és hozama (45.5 millió) felülmuta a békebelit. 1914-től 1934-ig a francia betétes, ahelyett hogy a magánvagyon növelte volna,

arra volt szorítva, hogy a veszteséket üsse újból és újból helyre«.

A német filmek az olimpiáson

A »Parisier Tageblatt«

Az olimpiász idejére beállított műsor keretében érdekes trükköt alkalmaztak. Műsorba iktatták a »Török gresszus«-t, az állampolgárság megfosztott Eric Charell remekművét. Ezt követi »Monte Carlo bombázása« ennek a rendezője Hans Schwartz vábbá a »Két szív egy taktus«, rendezte Nichelm Thiele, a »Kék angyal« Josef Sternberg rendezése, szintén a sorra tűzött darabok között szerepel Kurt Bernhard és G. W. Pabst filmvel együtt. Ez utóbbi történet Moszkvában emigrált. Még több film látható lesz az olimpiász idején, melyeknek az elkészítésekor még voltak tekintettel a faji szempontokra. Ennek a rendelkezésnek két célja van az egyik az, hogy nincs deviza a földi filmekre, a másik szempont mutatná az idegeneknek, hogy nem olyan fekete az az árja paragrafus amilyenre festik.

SIGHETI KRONIKÁK

n még kereseti alkalom Maramuresben

Sighet, május 15.

nyek közt panaszkolt B. Erzsébet díjas tisztviselő felesége a sigheti örség bünygyi osztály vezetőjének furcsa esetet, ami vele a tegnapi történt. A meglepetés ott kezdődött, hogy a nyudijat pontosan megkapták és végre elérkezett az a bol-perc, amikor cipőt vásárolhatott. A cipőáruházban egymás-mutatatták meg a legszebb és legmodernebb modelleket. Végre akart két pár, amelyek közül a férj és az öte barátnő megfelelőbbet választott. A cipőáruház tulajdonosa a legnagyobb készséggel és az asszony lakására az árut, természetesen csak a jobblábra szolgáló példányokat.

nek a szerencsésen kezdődő nap-az estéjén nem tudtak véglegesen dönteni arról, hogy melyik párt vegyék. Az egyik nagyop szép volt, a másik inkább praktikusnak látszott. Gondolták, hogy egy nyugodt éjszaka után higgadtan határozhat-

asszony korán kelt, mert végleg eldöntötte, hogy a praktikus cipőnél marad. A régi közmondások mind egyaránt veszítenek az értékükből, a legjobban bizonyít az a tény, hogy dacára a korai felkelésnek, az asszony nemcsak hogy aranyat nem veszített, hanem a cipőket sem lelte, amit a boltból hoztak. A sok keresés-kutatás az egész ház felforgatása után végül is meggyőződésesen konstataáltak, hogy ez a cipő felemás cipő elveszett, illetve kicserélődött.

A bizonyos, hogy a boltosnak ki kellett fizetni mind a két pár cipőt, amiért az asszony ellenértékben két külső ballábra való cipőt fog kapni. Csak vaj sem értékesítheti a két csak a lábára használható cipőt és így az élvezeti farságos és nem a veszéllyel járó munkájának gyümölcse. Csak a boltos jár jól, mert a két pár cipőt adott el sőt a harmadikat is eladta a legközelebbi nyugdíjasnál, ha ugyan akkorára nem lesz szükség aminek az ára valószínűleg magasabb mint egy nyári ujdonság.

ek után úgy a károsult, mint a károsító nevében tisztelettel kérjük, hogy a károsítottak peches tolvaj urát, hogy milyen formában legyen szíves az eljuttatni a károsultnak a károsított személy kezeihez a feljelen- visszatérítésével jutalomdíjat is kaphat.

most pedig senki se kürtölje szét a hírt, hogy Maramuresben kereseti lehetőség.

Tombola estély meglepetésekkel a Colosseum cirkuszban

Colosseum cirkusz pár heti vendégszerzése után meglepetésekkel a tombola estélyt hirdetett a visszavonult utolsó bucsuelőadásra. A meglepetések egész sora az volt, hogy az unottan ismert programszámok teljesen fordított sorrendben adták. Az estén előbb jöttek a nagy attrakciók és ezt követték a hétköz-

napi látványosságok.

A közönség már türelmetlenül várta az előadás végét, mert a hazardjátékok betiltása óta ez volt az első eset, amikor a nagy nyilvánosság szíves részvétele mellett ismét játszhattak, ha nem is totit, de legalább egy kis tombolát ugyanolyan nyerési esélyekkel, mint régen, de jóval kevesebb rizikóval, mert a cirkuszjegyek ingyen adták a tombolajegyet.

A tombola főnyereményének egy hatszemélyre szóló szervizt hirdettek. A

Terracina olasz tábori rabbi beszél a fekete zsidókról

Izrael fiaira milyen sors vár, béke? — kérdezték a megsanyargatott falasák

Róma, május.

Háromnap szabadságra hazatért a keletafrikai harcterről Terracina, a fiatal olasz zsidó tábori pap, aki az abessziniai hadjáratban az olasz kormány kinevezése alapján, mint a zsidó papi exponense vett részt. Dr. Kahan, a nagynevű magyar származású római főrabbi mutatja be nekünk. Nehány percig sétálunk a Tiberis partján a napbarnított ifjú tábori rabbival. Arra kérjük, mondjon néhány szót elméneiről.

Terracina ezeket mondja:

— Az olasz hadsereg diadalmasan nyomul előre Abesszinia földjén. Zászlóin a latin kultúra és a civilizáció lobog. És én tanusíthatom azt is, hogy mint minden olasz ügyben, itt is dominál Mussolininak a fajok és felekezetek iránti rendkívüli megértése és türelme.

— Honnan jön most a tábori rabbi ur?

— Mogadiscióból jövök. Az olasz csapatok egyik központjából. Az olasz parancsnokság legutóbb kilencvenezer lírát engedélyezett számomra zsidó tábori templomok és imaházak építésére. Feladatom lett, hogy nemcsak a győzelmes olasz hadsereg zsidó katonáinak lelki ügyeit lássam el, hanem törődjem és foglalkozzam azokkal az afrikai zsidókkal is, akik most Olaszország polgárai lettek.

— Milyen volt eddig a kelet-afrikai zsidók helyzete? — kérdezzük Terracinától.

— Az olasz hadsereg most megváltotta szenvedéseiktől az abesszin és etiopiai zsidókat.

Kimondhatatlan, hogy mit szenvedtek ezek a szerencsétlenek a Négus uralma alatt. A Messzideken — úgy hívják az afrikai zsidók templomait — szörnyű nyomor és szenvedés honolt mostanáig, de Mussolini hadserege a felekezetek és fajok békéjét hozta Abessziniába.

— Milyen a fekete falas zsidók sorsa? — kérdezzük még Terracina rabbitól.

— A falasák főképp kovácsok,

közönség legteljesebb ellenőrzése mellett dobták a számokat a bohóc siphájába. Az egyik istállófiu kihuzta a nyerő tombolaszámot és egy pénzügyi tisztviselő felesége örömmel kiáltotta:

— Én nyertem, az én számomat húzták ki!

A zene háromszoros tust játszott és a bohóc egy nagy papirosba csomagolt tárgyat adott át a szerencsés nyerőnek, aki izgatottan kezdte bontani, de a hang a torkán akadott, amikor meglátta a hatszemélyre szóló szerviz helyett azt az edényt, amit jobb polgári házakban éjjel az ágy alá szoktak rejtteni. A cirkusz közönsége úgy röhögött és visongott a nagy élvezetben, mint csak régen a jó békebeli években. Hogyne mulatott volna,

mikor ilyen tartalmas számot már hosszú évek óta nem adtak az ottjárt cirkuszosok.

A nyerő az első meglepetéséből magához tért és energikusan szólt a még mindig előtte hajbókoló bohócnak.

— Ez maguknál hatszemélyes szerviz?

A bohóc nem jött zavarba. Ugy lát-szik ezt a kérdést már több város és falu tombola nyerője kérdezte. Még egyszer mélyen meghajolt és három nyelven: románul, magyarul és németül válaszolt, hogy mindenki megértse:

— Asszonyom ez az edény nyolc személyt is kiszolgál.

Mondhatja ezeketán még valaki, hogy Sighet nem él kulturális életet? (k.)

takácsok és földművesek. Amhara nyelven beszélnek. Menelik Négus alatt még elég türelem volt a sorsuk, de a mostani Négus uralma egyenesen rabszolgaságba süllyesztette őket. Az olasz kormány eddig is törődött a falasák sorsával, hiszen éveken át a florenzi rabbisemináriumban öt-hat falasa ifjút neveltetett rabbivá. Leírhatatlan, hogy mit szenvedtek eddig és leírhatatlan,

hogy mennyire örülnek, hogy vége a zsarnokságnak. Ezt kiabálták felém egyik legutóbbi látogatásomkor: „Jeisrael, lidjotsch endit natschetru, salam, salam”. (Mi lesz a sorsa Izrael fiainak? Ugye béke! Béke!)

Terracina rabbi Kahan dr. felhívására megmutatja még nekünk a hadügyminisztériumtól kapott újabb parancsát, amellyel visszasiet Afrikába.

Forum Mozgó

Szenzációs különleges dupla-premier!

I. Gyilkosság a fedélzeten

Jean Parker, Robert Taylor

II. „A végzet” Constantin Bennet

Nem a baloldal tette beteggá a frankot

Elmult a kisemberek ijedelmé

Páris, május 15.

»Nem a baloldal az oka, hanem a francia frank beteg«. Paul-Boncour mondotta ma egy beszédében ezeket a szavakat. Paul-Boncour most tárca nélküli miniszter, de valószínű, ha Blum szocialista vezért miniszterelnökké nevezik ki, akkor ő kapja a külügyi tárcát.

Paul-Boncournak igaza van. A frank erősebben kezdett ugyan ingadozni, amikor a baloldal győzelmét kihirdették. De nem áll, mintha ez a győzelem ásta volna alá a frankot. A gazdasági szakértők jól tudják, hogy a francia frank már régóta beteg. A betegség okai a következők:

a) Az állami költségvetés évek óta hiányokkal zárul és ezeket kölcsönökkel kell pótolni. A legutóbbi költségvetésnél is 12 milliárdot kellett rákölső-nözni.

b) Annak ellenére, hogy az egyik kormány a másik után a takarékos-ságot tűzte programja élére, 1932 óta 75 milliárddal emelkedett Franciaország államadóssága.

c) Négy év alatt 25 százalékat ve-

sztettek értékükből a járadékok.

d) Hosszulejáratú kölcsönt az állam már nem tud kapni. De a rövid lejáratúakat sem tudja elhelyezni. A legutóbbi rövid lejáratú kölcsön 17 milliárdot tett ki. Ebből csak 11 milliárdot tudtak elhelyezni. Hatmilliárd dotta Francia Bank vett át.

e) Ez természetesen tiszta pénzhigi-tás. Ha tovább folytatják, elkerülhetetlen a frank leértékelése.

f) A francia bankból négy év alatt 35 milliárd frankot vontak el.

Ezek az okok ásták alá a francia frank egészségét. De azért a legutolsó ijedelmet mégis a baloldal győzelme idézte elő. A nagykapitalisták tudták, ha a baloldal uralomra is kerül, nagyjában a régi gazdasági politikát fogja követni. A kisemberek azonban elhitték, hogy most »kommunizmus« következik és ezért lóhalálba dobálták el a frankot. Aranyat, dollárt és frankot vettek érte. De ez az ijedelem nem tartott sokáig.

A frank egészsége attól függ, becsületes egyensúlyba tudják-e hozni az állami költségvetést, vagy sem?

Police! Rendör! Policáj! Megölöm magam és megölöm őt!

Szerelmi regény, kora reggeli órában a Ferdinand köruton, amely Párisban kezdődött és Oradeán ért erőszakos véget

A riport Párisban kezdődött és Oradeán folytatódik. Közben vannak kis mellék állomások, Lemberg és Cluj. Akadnak olyanok, akik szeretnék már e riportot befejezni, míg mások a folytatás mellett

harcolnak. Nem nehéz kitalálni, hogy a szakítást a fiu és családja szeretné, a folytatásért pedig a külföldi leány küzd egy gyöngye női fizikum minden összeszedett erejével.

A leány neve *Monschein Rifka*, leMBERGI születésű fogorvosnő, aki elváltak szerelmében nem volt tekintettel már semmire és péntek reggel fél kilenc órakor parázs botrányt rendezett a Regele Ferdinand-út kellős közepén. Hiába kérlelték, hogy nézze a saját hírnevét, legyen tekintettel a fiu családjára, hisztérikusan kiabálta:

— Párisban ő sem volt tekintettel semmire. Ott jó volt tekintettel nem lenni semmire!...

A felizgatott leányt alig lehetett megfékezni. Előbb fel akart ugrani a villamosra, majd mikor ebben meggátolták, a villamos alá akarta vetni magát.

— Megölöm magam! — kiáltotta s csendesen tette hozzá: — de végzek vele is!

Ez utóbbi fenyegetését ugyan nehezen tudta volna valóra váltani, ha előbb magával végez. A leány őrizetére kirendelt fiatalember azonban nagyon megijedt és torkaszakadtából kezdett kiabálni: megöli! megöli!

A villamosról való lerángatás és a villamos elől való elhúzás közben pedig a leány és fiatalember felváltva ezt harsogták:

— Rendör! Rendör! Police! Policáj! A leány szegényében aztán bemelegült a Palotay féle üzletbe, amikor odaérkezett a rendör, hogy lecsillapítsa a felizgatott hangulatot.

A szereplők elő akarták adni a tényállást, — kevés sikerrel. A leány ugyanis csak németül és franciaul beszélt s igen töredezett román nyelven akart méltatlankodni, hogy neki estig el kell utaznia Budapestre, addig azonban szeretne Clujra menni, de ebben a szándékában megakadályozták. A fiatalember viszont a magyar nyelven kívül nem beszélt más nyelven s azt próbálta megmagyarázni, hogy a leány azért akar Clujra utazni, hogy megölje kedvezet.

A rendör látta, hogy itt nem tud igazságot tenni s felvitte a társaságot a rendőrségre. Ott a leány sirógörcei közepette némi világosság derült az ügyre. Kibontakozott a szerelmi regény egy mai szerelemről.

A fiatalok Párisban ismerkedtek meg, ahol a leány dermatológiát tanult, fogorvosnak készült, míg a fiu ma már dr. Hillinger György orvos. Az oradeai fiatalember és a kis szőke leMBERGI leány megtetszettek egymásnak és — nem léptek házasságra. Öt éven keresztül találkoztak Párisban minden esztendőben és egy fél évtizeden keresztül éltek a Quartier Latin diák életét. A leány azt hitte, hogy mindig így lesz. A fiu talán, — már akkor sejtette, hogy az ügy nemsokára véget ér.

Annál nagyobb volt tehát a fiatalember családjának a meglepetése, amikor *Monschein Rifka* beváltotta a levélben közölt »fenyegetését« és két hónappal ezelőtt beállított Hillingerék Sinaia-uccai lakására. A szülők nem vették jó néven a leány látogatását. A lengyel nő azonban öngyilkossággal kezdett fenyegetődni, majd azt mondta, hogy megöli Gyurit! A fenyegetés hatott. Hillingerék itt tartották a leányt abban a reményben, hogy lehiggad.

E helyett azonban állandóan gyilkosságot és öngyilkosságot emlegetett. Kitaró maradt. A tartózkodási engedélyét többször meghosszabbította s már több mint két hónapja élvezte Hillingerék »vendégszeretét«.

Közben dr. Hillinger György el akart helyezkedni és Clujra ment, hogy a diplomáját nosztrifikálhassa. A leány itt tartózkodási vizuma pedig tegnap lejárt és azt többet nem lehetett meghosszabbítani. A hatóságok még egy nap haladékot adtak, s ezt a napot a leány arra akarta felhasználni, hogy átutazzon Clujra, hogy elintézzé barátjával függőben levő ügyeit. Hillingerék azonban ügyeltek a leányra s mikor elment hazulról, nyomába indították egyik alkalmazottjukat. A megbízott látta, hogy egy menetjegyirodában Clujra jegyet vált. Megakart akadályozni, hogy a lány az állomásra menjen és a villamosra felszálljon. Ez a művelet természetesen nem folyt le.

csendben s ennek a hangos jelenet tanuja lett az egész Regele Ferdinand ut.

Monschein Rifka Lemberg nem tudott eljutni Clujra

Közben a szülők s a leány izgatásváltásba kezdtek.

»Szerencsétlenség történt jöjj a leány...« Ezt sürgönyözte a leány.

A sürgönyt feladatta erre a címre dr. Hillinger György Cluj, str. Avianu. A fiatal orvos szülei is távoztak ugyanerre a címre.

Most már a sors dönti el, — *Monschein Rifka* leMBERGI fogorvosnő s — hogy megérkezik-e a címzett városba. A cluji pályaudvar messze van Boulevard Saint Michel füstös, romantikus indóházától, amely mellett fűtőülnek ilyenkor májusban a Luxembourg-kert csattogó rigói.

De a szerelem a párisi diáklány vében nem halt meg. Tudomásul vette, hogy este utaznia kell. Am remélve kérdezi jobbra-balra:

— Pesten ugye adnak új vizumot?

(t. t.)

A pesti rendőrség megcáfolta Rainiss képviselő Nincs okmányhamisító

Budapest, május 15.

A magyarországi politikai közélet előterében Györky Imre szociáldemokrata képviselő leleplezése áll, előlött még mindig nem tértek napirendre. Amint ismeretes, Györky azzal vádolta meg Rainiss Ferenc szélsőjobboldali képviselőt, hogy felajánkozott Németországnak és onnan márkákat kap propaganda célokra. A felajánkozó levél kópiáját letették a Ház asztalára.

A ma reggeli lapok azt közölték, hogy a pesti rendőrség előállította és letartóztatta *Schmidt* Lászlót, aki beismerte volna azt, hogy a leleplező levelet ő hamisította. A jobboldalról lankszirozott hirdáshoz *Rainiss* Ferenc, bár vidéken tartózkodik, azt nyilatkozta, hogy *Schmidt* László tudomása szerint valóban pertu barátja Györky Imre szociáldemokrata képviselőnek.

Ebben az ügyben most ismét szenzációs fordulat történt. Ugyanis a főkapitányság hivatalos nyilatkozatot adott, amely szerint Rainiss rendőrségi feljelentése nem terjedt odáig, hogy az ügyészség bevonását kérte volna ebben az ügyben. Rainiss csupán ezért fordult a rendőrséghez, hogy állapítsa meg, hogy hamisítás történt. Eppen ezért senkit sem vettek őrizetbe és még kevésbé tartóztattak le. Egyesek szerepét kikérdezték ugyan, így *Schmidt* Lászlót is. A kikérdezésekről azonban, — így szól a főkapitányság közleménye — nem készült jegyzőkönyv. *Schmidt* László eltávozott kikérdezése után a főkapitányság épületéből.

Óra, arany, briliánsékszerek

készítése, javítása, átalakítása szakszerűen olcsón.

Goldenthal Lajos

aranyműves, Str. Nicolae Iorga 8. (Zöldfa-épület).

Aranyat, ezüstöt, briliánsat magas árban vesznek

Csempe metlachi lap

játányosan a

FERRUM S. A.

cégnél, Piața Mihai Viteazul No. 4-a. Telefon: 973.

Egy újságíró megkérdezte a rendőrséget, hogy Rainiss honnan vette azt, hogy letartóztatták a hamisítót, amire azt a választ kapta:

— Nem tudjuk, hogy adatait honnan szerezte a képviselő ur

Az »Uj Nemzedék« azt írja, hogy *Schmidt* László a Munkavállalók Szövetségének volt a tisztviselője és így hivatalos úton a Munkásbiztosítónak számos olyan irat volt a birtokában, amelyen rajta volt Rainiss aláírása.

Schmidt 1933 óta állás nélkül van. Györky pénzadományokkal és ruhával támogatta. Amikor Györky megkezdte leleplezését, *Schmidt* felvitt néhány levelet Györkynek, de Györky kijelentette, hogy nincs szüksége ezekre a levelekre. *Schmidt* 10 pengőt kap Györkitől. Vasuti költségekre kapta, hogy vidékről ujjabb bizonyítékokat hozni. *Schmidt* azonban nem hozott ujjabb bizonyítékokat.

Férfi-szabó üzleteme

uri divatosztállal kibővitve

Regele Ferdinand-ut 4. sz. alatti (Zárda-épület) új helyiségemben

megnyitottam

HACKMAYER

600 embert fogtak le Jeruzsálembe

Kairó, május

Jeruzsálemből ismét olyan értesülések érkeznek, hogy Palesztinában a zsidó zsidó megint kritikussá vált. Az arab izgatók folytonos tevékenysége ujjabb ötközésekre vezetett. Így az Atatoti zsidó telep ellen valószínű rohamot nyeltek a sztrájkoló és tüntető arabok, A zsidók fel vannak készülve a kezésre és a harcban mindkét oldalról sokan megsebesültek.

A rendőrség különben ma már a leghatározottabb szigorúsággal jár az arab lázadókkal szemben és ahol szükséges löfegyvereiket használva szorította vissza az arabokat. Jeruzsálemben 600 embert tartóztattak le a lázongásból való részvétel miatt.

Az osztálysorsjáték főbb nyereményei:

Matca!

Lei 1.000.000 No. 8840, Lei 500.000 No. 38550, Lei 200.000 No. 32391, Lei 100.000 No. 25902, 100.000 No. 35809. Végződések: 22, 42, 52.

Anexa:

Lei 1.000.000 No. 164.313, Lei 250.000 No. 297.791, Lei 100.000 No. 260.000 No. 294.785. Végződések: 070, 183, 226, 239, 304, 361, 453, 703, 741.

Gyógytorna

(Zander) Intézet

Str. Reg. Carol II. 10. az udvarban. Nyitva délután 4-5-ig.

TAMÁS GÁSPÁR (Cluj):

ifjuság válaszuton

külső veszély, amely létalapjait sújta a romániai magyarságot, szorosabban fűzi össze annak en rétegét. Legfőbb ideje föl a merev politikai magatartást engedni a mind nagyobb területű demokratikus összefogás gondolatának, amely kezdve magános hangadásától, a ma forgács-pártok mozgalmán keresztül a Magyar Párt keretein belül mind erősebben jut kifejezésre. Nem lehet elhaladni csöndesen egymásba torló események előtt, amikor politikailag szétszabdott magyar tömegeink román pártok olvadással keresnek kiutat a csodó helyzetükből (Trei Scaune, Bihor-megye) vagy amikor a s elhanyagolás siettet a beolvadás a súlyosodó magyar letargiát (Gheorgheni-megye stb.) Nem alkalmas idő már arra, hogy bocsánatkérő marriassággal hívjuk fel a figyelmet a mulasztásokra, hanem ki kell mondanunk a nyers valót: a múlt és a romániai magyarság testén a veszélyeztető tényekké gyengedtek. Éppen azért idézem Kacsó Sándor szavait: »A Magyar Pártnak maga érdekében is sürgősen kezdeni kell vinnie vezetésében azt a változást, amely a magyarság és a román állam felé egyaránt hangosan, eljesen és szembeszökően rendkívül változást bizonyít. Politikai irányításunk menete válaszuhoz érkezik: »politikai képviselőnknek gyorsan alkalmazkodnia kell az idők sürgető szükségességéhez... öszintén és hangosabban demokratikusnak kell lennie.«

A politikai vezetésünk irányítását válaszuhoz érkezése válaszu kellett állítsa »cselekvő ardeáli magyarságunk« azon csoportjait is, amelyek az utóbbi időkben mind erőteljesebben adnak kifejezést a jövőhöz való joguknak.

Minden skatulyázási gondolat elhárításával két igen komolyan vezető megmozdulás mutatja az ardeáli állam nemzedék új főrekvéseit: a »Hitel« jobboldali színezetű vezetői, és a »népvalóság« hirdető demokratikus írók mozgalmak.

A »Hitel«-től tiszteltetreméltó a bátor kiállás, de meg vagyok győződve, hogy megkezdett elvi úton való továbbhaladás evedménytelenségéről már az azert is, mert nélkülözi azt a körkört, amelyben fölfedezhetnénk az ardeáli élő valóságot.

A »népvalóság« hirdetőinek a közjövőben Jancsó Elemér és Szenyey László és Koós-Kovács István terkesztésében megjelenő »Március« már többről biztosít, annak a félig orbehatárolt programnak alapján. A közirók »Demokratikus szellemi vonal«-ba tömörülésével célkitűzsként kibontakozott s amint Balogh Ágár a következőkben sürített szöve: »A legközelebbi feladat eligha nem más, mint a demokratikus ardeáli magyar szellemiség képviselőinek megszólaltatása, egy minden máttól mentes, valóban népi és az ardeáli magyar valóságban gyökerező szellemi munkaterv felállításának demokratikus tömörülés a reális ardeáli magyar célok érdekében«.

De a »Hitel« és a jövőndő »Március« csoportmozgólódásain kívül, hol vannak az elhallgatott, elkullogott és hallgató ardeáli fiatalok? Hol van öntudatos egységes főiskolai mozgalom, amely hivatva volna serelemes belső ügyei rendezésében jövőjéért is vérekedni?

Az egyházak keretein belül lévő főiskolák alakulatok a »Székely Társaság«-gal együtt se foglalják egybe a cluj-i magyar főiskolai hallgatók

felét. Pedig vitalnunk is fölösleges, hogy mennyire szükség volna felekezeteket átfogó egyetemes magyar főiskolai mozgalomra. Amig felekezeti egyesületeikben is erőteljesebben adnának hangot öntudatosított haladó főrekvéseiknek, ugyanakkor szervezettelileg összekapcsolódva — akár a Székely Társaságon belül is — demokratikus egységbe tömörülnének közös sérelmeik ellen, problémáik megoldása, a jövő társadalmához való joguk kiharcolása végett, megteremtve az együttműködést a fiatal magyar munkássággal és földművességgel. Egyforma a veszély a jövő magyar szellemi munkásaira, ipari, kereskedelmi és földmunkásaira nézve egyaránt s ha tovább is szervezettelenség bénítja az akarásokat, ám legyen, de eggyel tisztában kell lennünk: nélkülünk senki se vivja meg saját harcunkat életérdeünk biztosításáért.

Adorján-Ausländer Sándor

letartóztatását követeli egy bucurești lap

A Credința szerint 100 millió lejjelel károsította meg Adorján a Jegybankot

Grosz után veszély fenyegeti a második »szédületes fővárosi karriert« is

București, május 15.

Dr. Adorján Sándor. Ki nem ismeri a Pece-parton ezt a nevet? O is a mi fiunk s úgy könyvelte el mindenki Oradeán, mint a második legnagyobb karriert. Valóban Grósz Jenő mellett Adorján Sándor terebélyesedett a leg-hatalmasabb nagyságra. Az első között volt Adorján-Ausländer Simi, akik belátták erre felé a céltalan s kilátástalan küzdelmet s leköltözött a szebb perspektívák kecsgetető fővárosba. Valóban nem számított rosszul. A Friedrich-kormány néhány napon nemzetiségi államtitkára nem számított rosszul. Jól beszélt a román nyelvet, ugyanis mint beiuși fiu, az ottani román gimnáziumban végezte iskoláit. Egy darabig át is volt térve a görög-keleti vallásra s szép vonást, hogy visszatért egy szerelem kedvéért az izraelita hitre.

Régi öslakók még jól emlékeznek Adorján Sándor doktor ur első feleségére, aki a híres pesti Arizóna mulató tulajdonosának, Rozsnyai feleségének a nővére. Amikor Rozsnyai megalapította az Arizónát, Adorján felesége megismerkedett a Dunaparton egy dúsgazdag belga gyémántkereskedővel. Adorján még ebben az időben Oradeán élt, nem tulságosan jó körülmények között. A két Weinberger fivér volt Klein Jenő népszerű kávéházában az Eliteben a partnere. A megboldogult Nyenyő bácsival voltak gyakori differenciái száz-kétszáz lejes kártyaadoságok miatt. Nemcsuda ezután, hogy a híres szép Adorjáné inkább Brüsszelt választotta.

Adorján Sándor pedig szerelmes lett egy karcsu szőke helybeli urilányba. Rövidesen gyerek is született és a családot alapított kalandos multu fiatalember egyszeriben gyökeresen megváltozott. Bucurestiben tényleg karriert csinált. Remek fellépésével csakhamar otthonos lett a legjobb körökben, ahol eleinte mint volt magyar államtitkárt ismerték.

Amikor megalakult a Control Bank, Adorján lett az igazgatója. Szolgák és titkárok hada őrizi és csak a legkörülmenyesebb formasságok után enged magához bejutni valakit. A régi ismerősöket pláne.

Ma ötemeletes háza van Bucurestiben és olyan jövedelme, ami ugylát-szik már bucurești méreteken is fel-tűnő. Erre vall legalább az a kampány, amelyet tegnap kezdett meg ellene a »Credința« című lap, beigérve a folytatásokat is.

Az első cikk, amint az alábbiakban olvasható, 100 millió panamával vádolja meg Adorján Sándort. A »Credința« hiráda, amelyhez még valószínűleg szó fér, így hangzik:

»Beszámoltunk már arról az átalakulásról, amelynek folytán a magyar hatóságok által körözött magyar zsidó Ausländer Sándor Bucurestiben dr. Adorján

Sándor a Control Bank igazgatója lett. Az alantikban be fogunk számolni a nevezett néhány manőveréről, amelyekkel a Banca Nationala százmillión felül meglopja.

A Control Bank két könyvet vezet. A könyvelés főnöke Jean Marcus a szálhámoss Ausländer Adorján büntársa. Kettős könyveket vezetve meglopják az államot és megcsalják a Banca Nationalát. A kincstárnak bevallott összegeket azokba a könyvekbe vezetik, amelyeket mindig ellenőrizni lehet. A valódi összegek az eldugott könyvekben szerepelnek. Ime néhány tétel ezekből a könyvekből:

1935 október 4-én a 202275 számú vagonban ökröt exportáltak Németországba 101 629 lei értékben, a vám 9950 leibe került, költség 276 lei, összesen 111.855 lei. A Banca Nationalaban beszállított deviza 2.187.90 márkát tesz ki.

1935 október 11-én 122718-as számú vagonban állatot exportáltak 126720 lei értékben. A Banca Nationalának 2447.95 márkát kellett volna befizetni. Az ugyan-ezen hónap folyamán 120684-es számú vagonban exportált küldeményért a Banca

Nationalához 2290.04 márkát kellett volna letizetni.

Dr. Adorján a Control Bank igazgatója azonban sokkal kisebb összegeket jelentett be. A Banca Nationala azonnal bevizzgálhatja a könyveket.

Mivel a dr. Adorján-Ausländer által vezetett Control Bank csaknem napjában lebonyolított ilyen exportokat, az összeg, amellyel a Banca Nationala megkárosította, meghaladja a százmillió leit. Az egész szálhámosság leplezése végett további adatokat fogunk közölni. Egyelőre azonban szükséges Adorján-Ausländer Sándor letartóztatása, nehogy egyik pillanatról a másikra megszökjön az országból.

*

Ahogy mi ismerjük Adorján Sándort, valószínűtlennek tartjuk, hogy kövesse Grósz Jenő útját a visszafele zuhanásban. Az »államtitkár« álmai teljesedtek Bucurestiben. Nagy ur, vagyona van, befolyásos ember s egy kis »éceszért« nem megy a szomszédba. Nem bízunk a sajtókampány sikerében, a hang ugyan erős, de az adatok gyengék. Nem fogják letartóztatni.

Bihari Béla.

Ma, szombat este nyílik meg a CAO.-Otthon HEYMAN kerti díszzaki gyönyörű nyári helyisége, növényekkel díszített, Borsy-életterem konyhája.

Az aszfaltozási munkákra a Sába timisoarai cég adta be a legolcsóbb ajánlatot

Oradea, május 15.

A város technikai ügyosztálya tegnap délelőtt tartotta meg az aszfaltjárdák karbantartására és továbbépítésére kiírt árlejtést. Mint megírtuk a tanács évi 827 ezer lejt irányzott elő, hogy az aszfaltjárdákat rendbehozzák és évenként 4000 négyzetméternyi területen új burkolatot készítsenek.

A tegnapi árlejtésen nemcsak az oradeai, hanem más városbeli cégek is résztvettek és sikerült is nekik az árat jóval az előirányzott összegen alulra lenyomni.

A legolcsóbb ajánlattevő a timisoarei Sába cég volt, amely a Bitumen 14

százalékával szemben 18 százalékos engedményt tett és így valószínűleg idegen cég kapja meg az öt évre kiírt munkálatokat.

Ezáltal egész furcsa helyzetek adódhatnak elő, mert egyidőben más cég fogja egy és ugyanabban az utcában a kocsit utat és más a gyalogjártót felbontatni. Különben is sokkal helyesebb lenne, ha valamelyik helybeli cégnek adnák a munkát, mert annak a pénz mégis ebben a városban marad. Itt fizeti iparát, adóját, taxáit stb. Nincs kizárva, hogy a tanács ebben az érdeemben dönt, amikor az ügyet elébe terjesztik.

Füző és melltartó

FUCHS MANCI

fűzőszalonban, Piața Mihail Viteazul 11/a (Ullmann-palota)

Sport

Crișana-Gloria vasárnap

Görögország—Románia válogatott mérkőzés miatt az volt a helyzet, hogy vasárnap nem lesz Nemzeti Bajnoki mérkőzés Oradeán. A N. B. bizottság azonban vasárnapra is mérkőzést tűzött ki mindazon csapatok számára, amelyek nem adnak játékoszt a válogatottnak. A Crișana és a Gloria is ezek közé tartoznak, bár mindkét csapatnak több játékosa nemcsak eléri, de felül is mulja a válogatott klasszist. A Crișanából elég, ha csak Barátky, Szőke, Pintye és Fanescu neveit említjük, a Gloriából Theimler, Mercea, Barbu és Dobra állanak az élén.

A vasárnapi mérkőzés két pontjára a Glorianak az első helyek megtartása, a Crișanának a kiesés elleni védekezés miatt van szüksége.

A B. liga egyesületek tiltakoznak

a román-magyar egyezmény rájuk nézve sérelmes intézkedései miatt.

Satu-Mare, május 15.

A kerületi szövetség viharos ülésen foglalkozott a román-magyar sportegyezménynek a két ország futball-csapatjai közötti érintkezést korlátozó intézkedésével, amely a B. liga egyesületek részére nem engedélyezi magyar csapatok fogadását. Az ülésen tiltakozó beadványt szerkesztettek a szövetséghez. A beadványban hangoztatják, hogy a mellőzött egyesületek éppen úgy viselik a közterheket, mint az A. liga csapatai és nem méltányos hasonló megkülönböztetést tenni közöttük. A beadványban a satumarei alkerületi szövetség a hatáskörébe tartozó egyesületek nevében bejelenti, hogy amennyiben nem orvosolják a sérelmes intézkedést és a szövetség nem biztosítja részükre is azt a jogot, hogy magyar csapatokat fogadhasanak, beszüntetik a központnak járó díjak fizetését.

Egy hónapra felfüggesztették a Phoenix játékjogát. A satumarei alkerület legutóbbi ülésén a Phoenix képviselőinek bizonyos a kerületi vezetőségre sértő kijelentései miatt a baia marei csapat játékjogát egy hónapra felfüggesztette. A felfüggesztés beláthatatlan bonyodalmakat okozhat, ugyanis ennek értelmében a Phoenix vasárnapra kitűzött B.-liga selejtezőjét sem játszhatja le a braşovi IAR csapatával. A Phoenix táviratilag megfellebbezte az alkerület döntését a szövetséghez.

Gyermeknyaraltatás!

Okleveles orth. izr. tanítónő gyermeknyaraltatást rendez, 8—14 éves gyermekek részére a görgegyi havasok lábánál (Reghiu tőszomszéd. sagában) fekvő Gurghu klimantikus gyógyhelyen.

Fenyves, ózondus levegő. Vasas-só-fürdő strand, hízó- és napkuák. Kirándulások sportok, zongoragyakorlat. Román-német társalgás. Orvosi felügyelet. Részvételi díj napi, öszi bőséges étkezéssel egy hóra **Lei 2000.** — Előjegyzés csak június 10-ig fogadtatik el. — Prospekt: írással szolgálgat. **Szabóné, Strada Barnuți 5.** Vasúti kedvezmény!

Több megrendelő jól szabott ruhája igazolja, hogy már **500 leitől készülnek** a legszebb öltönyök, vagy felöltők teljes garancia mellett **MÁTHÉ** urisabóság, Strada Alexandri No. 64.

3 helyen állunk rendelkezésére:

Gyár: **Str. Ciorogariu 34.**
Fiók: **Str. Ciorogariu 1.**

Piața Unirii 2.
CZILLÉR MELLETT
I. V. O. kelmefestő és vegytisztító

KÖZGAZDASÁG

Francia-orosz áruforgalom az első évnegyedben

Páris, május 15.

A francia statisztika előzetes adatai szerint a francia-szovjetorszag áruforgalom ez év első negyedében összesen 140.87 millió frankot ért el a múlt év hasonló időszakának 134.02 milliójával szemben.

Ebből az összegből 101.70 (100.42) millió frank jutott Szovjetorszag franciaorszag bevitelére, míg Franciaorszag odairányuló kivitele 39.17 (33.50) millió frankot ért el. A szovjetorszag francia kivitel 5.57 millió frankos emelkedését francia gazdasági körök az év tavaszán megkötött francia-szovjetorszag kereskedelmi egyezmények következményeként számolják el.

Franciaország oroszorszag kivitele

Románia belföldön gyárt textilgépeket

București, május 15.

A román iparban egyre erőteljesebben jelentkeznek olyan törekvések, hogy a belföldi termelés terén a fejlődést nagyban akadályozó üzemi berendezési fogyatékoságokat a belföldi gépipar fejlesztésével megszüntessék, s így a belföldi ipar lehetőségeit fokozzák. Az érdekelt iparágak annál is inkább igyekeznek megvalósítani a belföldi gyártás bevezetését, mert a beviteli korlátozások következtében a külföldi gépek bevitelére egyre nehezebbé válik, s így a belföldi gyártmányok számára igen kedvező elhelyezési lehetőségek kínálkoznak, még akkor is, ha ezek nem mindenben felelnek meg minőségi téren a külföldi gyártmányokkal szemben támasztott követelményeknek. Éppen ezért már több nagy bucurești vállalat megkezdte külföldi textilipari gépek gyártását, ami mögött valószínűleg már befejezett rendelések állanak indítóokként.

Gummiabroncs mesterséges kaucsukból

Moszkva, május 15.

A jaroszlawli szovjetorszag gummiabroncsgyár ez évben első ízben kezd meg olyan abroncsok gyártását, amelyeknél 75 százalék mesterséges kaucsukot használnak fel. A gyár egyébként egyes kevésbé igénybevetett abroncsrészek gyártásánál már teljesen berendezkedik a mesterséges kaucsuk használatára. A mesterséges kaucsuknak az új abroncs típusoknál való felhasználása következtében a gyár termeléses kaucsukszükséglete napi 48 tonnáról 29 tonnára csökkent úgy, hogy a gyár máris olyan helyzetbe jutott,

nek erőteljesebb kiépítése illetve az Oroszággal szemben erősen passzív kereskedelmi mérleg kedvezőbb fejlődése francia körök véleménye szerint csak akkor válik lehetővé, ha a francia kiviteli iparnak sikerül az illetékes hivatalos köröket, különösen pedig a bankokat az oroszorszag kivitel pénzügyi támogatásának kérdésében kedvezőbb hitelnújtási készségre rábírni. Az erősen baloldali kormány közeli megalakulásának lehetősége azt a reményt ébreszti a kiviteli ipar körében, hogy a hitelnújtás kérdése kedvezőbb feltételeket nyer, már csak azért is, mert a kormánynak a Francia Bank üzletvitelére gyakorlandó erőteljesebb befolyása a banknak a szovjetüzletekkel szemben eddig elfoglalt negatív állásfoglalásában kedvező változást idéz elő.

hogy jelentősen csökkentheti gummibeviteli kontingensét illetve egyenlő beviteli kontingensek mellett jelentősen nagyobb termelési programot tud megvalósítani.

Ez év első két hónapjában a Szovjet egyébként mindössze csak 570 t. nyersgummit importált 0.20 millió rubel értékben a múlt év hasonló időszakának 5.340 tonnás, illetve 2.14 millió rubel értékű gummibevitelével szemben, a közeljövőben azonban a bevitel emelkedésére lehet számítani, mert a Szovjet Angliában, amely legnagyobb nyersgummi szállítója, ez év első negyedében máris 144.538 font értékű nyersgummit vásárolt. Ez viszont még mindig jelentősen mögötte marad a múlt év hasonló időszakának 210.849 font értékű vásárlásának, ami megint a mesterséges kaucsuk gyártásának fokozására mutat.

Zománcdények, konyhafelszerelések és az összes vasárucikk legolcsóbb **gyári árban** **Spitz József „Fierul”** Piața Mihai Viteazul 6. Kereskedelmi Csarnok, Saroküzlet.

Kirándulók, turisták!

Ezzel legyen tele a hátizsák:

1/4 kgr., 1/2 kgr. és 1 kgr.-os kis bódónban. Csak kereszt-szallaggal ellátott a valódi. Kapható minden csemege-üzletben.

Legyen ura az idegeinek

Nincs itt szó arról, hogy valak szemből felmerült nézeteltérései, v. konfliktusai alkalmával uralkodjék idegein. Hanem az általános idegi ségi állapotokról, amelynek különös hatásai vannak az emésztőszervekre. Mert ilyen esetben a legsúlyosabb következmények léphetnek föl, amelyek a szervezetet egészében támadják. De az önuralom nem mindig lehetséges és ilyenkor egy komoly gyógyszerhez kell fordulnunk.

Egy ilyen speciális szert képe világhírű „Gastro D.”, amely egy súlyba hozza a megzavart idegrendszert és így közvetlenül befolyásolja az emésztőszervek működését. Néhány hétig tartó „Gastro D.” kezelés teljesen megszűnik gyomoridegesség és ezzel egyidejűleg ismét visszanyerjük étvágyát, normális testsúlyát és munkaképességét.

„Gastro D.” kapható a vezérkórságnál: Császár E. gyógyszeráránál, București, Calea Victoriei 124. Vidékre 130 lei utánvétellel küldi.

Felhívás a háztulajdonosokhoz és a földhirtokosokhoz

Az összes jelzálogadós ingatlan tulajdonosok figyelmét felhívjuk arra, hogy pénzügyminiszeri rendelet folytán a jelzálog teher kamatai alapján a kamatadómérséklések tárgyában a pénzügyi hatóságok közigazgatási uton járhatnak, vagyis tehát, — az eddigi gyakorlattól eltérően, a kérvényezőket a tárgyalásra meg nem idézik, hanem a beadott kérvényeket minden esetben okmánnyal felszerelve nincsenek, amelyek elutasítják. Ennek folytán mind a kérvényező azonnal pótolja a kérvényhez be nem csatolt okmányokat.

A Nemzeti Bank beadott kérvényű és személyes közbenjárásunk dacára azt az álláspontot foglalja el, hogy csak az adós által fizetett összeg mennyiségét igazolja és azt, hogy ebből az összegből mennyi esik a kamatokra nem igazolhatja. Ennek folytán kétségtelen, hogy a pénzügyi hatóságok a beadott kérvényeket az előkészítés hiányából elutasítják. Eljártunk a törvényszéki főnökök úrnál, igazoltuk azt, hogy a Nemzeti Bank kamat mértéke igazolását megtagadja és megnyugtató nyertünk arról, hogy ezt a körülményt a felelősi eljárásnál figyelembe vesszék. Ezért minden kérvényező az előírt napon belül okvetlenül adja be az elutasító határozat elleni felebbezését.

Figyelmeztetjük az érdekelt háztulajdonosokat arra is, hogy a változtatási határozatok elleni felebbezést az eddigi 20 nap helyett, nap alatt kell beadni. További díjtalan felvilágosításokat nyújt a Háztulajdonosok Szövetségének ügyvezető elnöksége (Rimanóczi-ucca 8 sz.)

— A Gyermekbarát Egyesület folyó évi május 24-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartja a Takarékosság helyiségében (Piața Unirii 5) rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület összes alapító, rendes és pártoló tagjai valamint barátai és az érdeklődőket ezúton hívja meg az elnökség. 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Zárszámadás. 4. Költségvetés és beszámoló. 5. A megválasztott tisztviselők, igazgatósági és választmányi helyek betöltése. 6. Esetleges indítványok.

HIREK

Szerkesztő: KUNDA ANDOR • Szerkesztő: MIKES IMRE

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL

Str. Reg. Carol II. 9.

Telefon szám 21.

Nyomda telefon 7-72.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben 1 óra 50 lei

Vidékre 1 óra 60 lei

A 20 ÉVE

mai hadseregparancsnoki jelentések
sok néhány nevet emelünk ki. Monte
Michele... Maas... Szaloniki...
na... Prezmysl!...

ti nevek, nevek! Mindannyi egy-egy
minden fejfa alatt millió halott.

Tägliche Landschau jelenti: A cár
nt elmebeli zavarokban szenved, isteni
ttnek hiszt magát. Rasputint állítólag
gyilkolták. A cárnő azt hiszi, hogy II.
lin sorsára jut.

adeának is cinkotaf esete van H.
f cipész rosszul lett s azzal vádolta
feleségét, egy szülésznőt, hogy őt is,
nt első két férjét, megmérgezte. A ci-
közvetlenül ezután meghalt. A bonco-
szerint mérgezésről szó sincs.

»Napló» nagy cikket ír dr. Jelinek
ef oradeai egyes huszárhadnagyról,
Hadffy altábornagy ordonánsztiszjé-
neveztek ki. A másik cikk Obrincsák
in ezredesi, az oradeai 4-es honvéd-
egyik parancsnokát dicséri: a Fe-
József rend tisztikeresztjével tüntették
Dr. Móricz Ernő megyei főorvos, dr.
ptépétery Gyula főorvos és dr. Varjassy
t segédorvos a Vörös Kereszt II-od

zilyu diszjelvényét kapták.
ste a színházban: A derék Fridolin.
nos, simulékony darab! — írja a
ló. »Tessék megnézni.

Hullám
fürdő
megnyílt!

Kétszázezer leibe került a vá-
csarnok terve. A város átmeneti
ácsa tegnap délutáni ülésén a kul-
ügyosztály beterjesztette a városi
atalozó ház (morgue) szabályrende-
et. A szabályrendelet egyes pontjai
tt érdekes vita indult meg. A vég-
es döntést még nem hozták meg.
őénzügyi osztály főnöke 200 ezer
s rendkívüli hitel megnyitására kért
edélyt. Ezzel az összeggel a város
Popescu mérnöknek tartozik, aki
ak idején a pályázatot nyert vásár-
rnok tervet elkészítette és amelyet
város megvásárolt.

Dr Reou Illésné gyásza. Az
esz város társadalmának osztatlan
zvéte fordul dr. Reou Illés határ-
dórsági inspektor és felesége felé,
most vesztette el Aradon lakó
esanyját, özvegy Hoffmann Antalné
letett Bursch Irmát. Az idős uri-
zony, aki Arad társadalmát előtt
tisztelhetlen állott, rövid szenvedés
n most hunyt el 64 esztendő kő-
an. A temetés május 13-án zajlott
Arad város társadalmának impozáns
zvéte mellett.

APOLLÓ MOZGÓ

Egy film, melyről extázisban beszél az egész világ!

MARLINE DIETRICH és GARY COOPER

együtt
világsikere

„A VÁGY”

Szenzációs pótkép.

Jegyelővét.

Előadások szombat és vasárnap 2, 4, 6, 8, 10 órakor.

Magyar uszók sikere
Barcelonában

Barcelona, május 15.

A magyar válogatott uszók külföldi
turájukon szembekerülve a spanyol vá-
logatottal, gyönyörű győzelmeiket ér-
tek el.

A 200 méteres gyorsuszásban I. Csik
2 perc 14.02 másodperc, II. Lengyel,
III. Gróf.

A 200 méteres melluszásban I. Mezei
2 perc 58 másodperc. Az 50 méteres
gyorsuszásban I. Csik 26.07 másodperc,
II. Abai. Az ötször 50 méteres gyors-
uszás stafétában I. Magyarország 2
perc, a 400 méteres hátuszásban I. Mar-
tinez 5 perc 40.06 mp (spanyol rekord)
II. Lengyel 5. p. 41.8 mp.

A vízpolóban 11:2 (3:2) győztek a
magyarok a spanyolokkal szemben.

* Angol tankok Palesztinában.

Londonból jelentik: Az angol kormány
minisztertanácsot tartott, ez alkalom-
mal az olasz-abesszin kérdésen kívül
elsősorban a palesztinai helyzettel fog-
lalkozott. Az arabok általános sztrájkja,
az a fenyegetésük, hogy adómegtaga-
dási mozgalmat szerveznek és a kü-
szöbön álló vallási ünnepek sorozata
arra indította az angol kormányt, hogy
további angol katonaságot rendeljen
Egyiptomból Palesztinába. Az angol
csapatok könnyű tankokat is visznek
magukkal. Az angol kormány elhatá-
rozta, hogy ha további bonyodalmak
következnek be, késlekedés nélkül újabb
csapatokat rendel Palesztinába és min-
den áron biztosítja a rend fenntartását.
Szükség esetén repülőgépen szállítanak
csapatokat Palesztinába, hogy hamarabb
érjenek a veszélyeztetett helyre.

x Az Esti Kurzusok konverzá-
ciós vasárnapjai a szabadban. Az
Esti Kurzusok nyelviskolájában az ötö-
dik évben is több százan nyertek az
államnyelvből és a világnyelveken s
az idén bevezetett gyors és gépirás,
valamint helyesírástanfolyamokon ok-
tatást. Egyedül az államnyelv tanu-
lása végett több, mint kétszázan irat-
koztak be. Május 18-án indulnak meg
az Esti Kurzusok nyári tanfolyamai,
amelyekről közelebbit külön közlünk.
Egyidejűleg első ízben szervezik meg
az E. K. konverzációs vasárnapjaikat
a szabadban. Jelentkezzünk az E. K.
nyári nyelvgyakorló vasárnapjaira. Ro-
mán, német, francia, angol anyanyelvű
szaktanárok vezetésével. A részvétel
díja havonta 120 lei. Tájékoztatás es-
ténként 7—8-ig a Zsidó Liceumban A
konverzációs vasárnapok 17-én kez-
dődnek.

Hullám
fürdő
megnyílt!

x Szombat este tombola a
Fészekben. Rendkívül nagy érdeklő-
dés előzi meg a Fészek szombati tom-
boláját. Sok és értékes tárgy kerül
kisorsolásra. A tombola szombat este
10 órakor kezdődik.

— Értesítés. A Mizrahi szervezetben folyó
hó 16-án, szombaton délután félhat órai kez-
dettel Wasserstrom Sándor, a „Népünk” fő-
szerkesztője, előadást fog tartani egyleti helyi-
ségünkben, amelyre az igen t. tagokat és ér-
deklődőket tisztelettel meghívjuk. A vezetőség.

* Száz magyar darabot és film-
mesét visz Newyorkba egy kiadó.
Budapestről jelentik: Hans Bartsch
szinpad kiadó, Palásthy Irén férje,
akinek most Budapesten is van iro-
dája, ma Newyorkba utazott. Értékes
poggyászt viszik magammal — mon-
dotta. Száz magyar darabot és film-
szcenáriumot. Az a célom, hogy a ma-
gyar írók szinpad műveit és film-
meséit elhelyezzem Amerikában. Hat
hétig maradok Newyorkban és a száz-
ból, remélem, legalább tizet sikerül ér-
tékesítenem.

— Gyomorsavas szellemi munkásoknál,
neuraszténias embereknél és betegeskedő
asszonyoknál reggelként éhgyomorra egy-
egy pohár természetes „Ferenc József” keserű-
viz rendkívül jótékony hatást fejt ki. Orvosok
ajánlják!

Dr. Náda István ügyvédi irodáját
str. Rimanóczy 13 szám alatt meg-
nyitotta. Telefon: 664.

Mai udvarló

Egy fiatalember elszántán undvarol egy
csinos nőnek. Feldultan mondja a lánynak:

— Hallgasson meg! Ha nem lesz az
enyém, esküszöm, hogy főbelövöm magam.
A nő megrendül. — Remegő hangon
mondja:

— Nem bánom. Holnap délután négy
órákor jöjjön el hozzám.

Az ifjú megütközve feleli:

— Holnap délután négy órákor? Az
nem lehet! Jegyem van a futballmérkő-
zésre!

* Orvosi hír. Dr. Demeter Jenő az
oradeai állami Poliklinika Tüdőosztá-
lyának főorvosa, volt párizsi klinikai
orvos, rendelőjét Bul. Regele Ferdinand
14. szám alatt megnyitotta. Rendel
9—10 és 4—6 között. Röntgen, Pneu-
motorax.

* A megyei tanács ülése. A me-
gye átmeneti tanácsa ülést tartott. Az
ülés napirendjének letárgyalása után
Nagi tanácsos interpelláció formájában
megemlítette, hogy az átmeneti tanács
intézkedéseit és határozatait nem res-
pektálják. Kérte a tanácsot, hogy több
figyelmet szenteljen a határozatok
végrehajtására.

Hullám
fürdő
megnyílt!

* Sirkőavatás. Néhaj Schreiber
Sámuelné síremlékének felavatása f. hó
17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz
a Dorobanților-uti új orthodox zsidó
temetőben, melyre ezután hívom meg
rokonaimat, barátaimat és ismerősei-
met. Schreiber Sámuel.

* 18-án, hétfőn kezdődnek az
Esti kurzusok nyári nyelvkurzusai.
Román, német, francia, angol tan-
folyamok kezdők és haladók számára.
Minden előadó az anyanyelvén tanít.
Tájékoztatás esténként 7—8-ig a Zsidó
Liceumban.

— Munkásgyűlések. Az oradeai asztalos-
munkások hétfő este 7 órakor, a festő és má-
zolómunkások kedden este 6 órakor gyűlést tar-
tának a Tache Ionescu-u. 1. szám alatti Mun-
kásokotthonban.

* Felhívás a pékmunkásokhoz.
Felhívjuk az összes oradeai pék mun-
kásokat, hogy e hó vasárnap 17-én
d. e. nagygyűlést tartunk a Wilson-
utcai Munkásokotthonban, tekintettel a
fontos napirendi pontra, pontos meg-
jelenésüket kéri a Vezetőség.

A Magyar Párt propaganda gyű-
lése. A Magyar Párt oradeai tagozata
május 17-én vasárnap tartja meg foly-
tatólagos propaganda gyűlését, mely-
nek tárgya a községi választások elő-
készítése és az általános politikai
helyzet ismertetése. Ezidőszent a IV.,
V. és VI. körzet közgyűlését hívta
össze a párt elnöksége, tehát a Tache
Jonescu és abba torkolló uccák, továbbá
a Str. Alexandri, az Aradi-ut és abba
torkolló uccák, továbbá a Str. Dimitrie
Cantemir és az abba torkolló uccák
magyar lakosságát. A gyűlés szónokai
lesznek dr. Soós István, a tagozat el-
nöke, dr. Thury Kálmán, az országos
Magyar Párt alelnöke, Hegedűs Nándor
alelnök, volt képviselő, dr. Fehér Már-
ton, Mónus Sándor, Árvay Árpád fő-
titkár és esetleg más vezetőségi tagok.
A pártvezetőség tekintet nélkül arra,
hogy ki melyik körzetben lakik, sze-
vesen látja ezen a gyűlésen a város
egész területéről a magyar lakosságot
és elvárja, hogy a gyűlésen minden
magyar ember ott legyen. A gyűlésen
a helyi közigazgatási problémákkal és
a helyi panaszokkal is foglalkozni fog-
nak a párt kijelölt szónokai. A gyűlés
a Magyar Házban, (Str. Duca 9.) az
emeleten lesz megtartva.

A városi taxa-kivető
bizottság jövőheti
munkarendje

I. Bizottság (földszint 3 sz. szoba)
1936 Május 18, str. Titulescu, str. Vla-
huța dela No. 2, până la No. 16. Máj
19, str. Vlahuța dela No. 18, până la
No. 46. Máj 20. str. Vlahuța dela No.
48, până la No. 84, și dela No. 1, până
la 3. Máj 22, str. Vlahuța dela No. 5,
până la No. 35. Máj 23, str. Vlahuța
No. 37, până la No. 61, str. Malului,
str. A. Mureșan dela No. 3 până la
No. 17.

II. Bizottság. (Földszint 5. szoba).
1936 május 18, str. Aristotel, str. Can-
tacuzino, str. Phidias. Május 19, str.
Franklin, str. Ovidiu, str. Plantelor,
str. Pascal. Május 20, str. Platon, str.
Sft. Teodor, str. Lălescu, str. Sft. Iosif.
Május 22, str. Catargiu, str. Belogra-
dului, str. Cătinului, str. Polona, str.
Constantinescu, str. Marconi și str.
Arhitecților Május 23, str. Michel
Angelo, str. Galilei, str. Ostașilor, str.
Stephanson și str. Kepler.

III. Bizottság (földszint 29. sz. szoba).
1936 Máj 18 Str. N. Iorga soți, Máj 19
Str. Șaguna fără soți, Máj 20 Str. Șa-
guna cu soți, Máj 22 Str. Gen. Moșoiu
fără soți, Máj 23 Str. Gen. Moșoiu cu soți.

IV. bizottság. (Földszint 15. szoba)
1936 Máj 18, Str. A. Sever. Máj 19,
Str. Simeon Bănuțiu fără soție, Máj 20,
Str. Simeon Bănuțiu cu soți, Máj 22,
Str. Hașdeu, Piața capelei, Str. D.
Zamfirescu. Máj 23, Str. T. Ionescu
fără soți dela No. 1 până la No. 25.

V bizottság. (Földszint 2 szoba)
1936 mai 18. Str. N. Filipescu dela
No. 15 in sus și Nrii cu soți, str. dr.
Moskovits și str. Prof. Ursu. Máj 19.
Str. M. Fuchs, Crinului, Bujovszky și
Vulturél. Máj 20. Str. Astra (fără soți).
Máj 22. Str. Astra (cu soți). Máj 23.
Str. Anonimă, Sirul Minelor (Nrii fără
soți) până la Nr. 21 incl.

VI. Bizottság (földszint 1 sz. szoba).
1936 Máj 18 str. Școalei, str. Oglinzi,
Máj 16 str. Brancovici, str. Cloșca,
Máj 20 str. Sft. Gheorghe, Máj 22 str.
Bolintineanu, Máj 23 str. St. O. Iosif
și Grădina de Fân.

Minden egyes bizottság délután 4 óra-
kor kezdi meg a működését. A polgár-
ságnak saját érdekében figyelmébe
ajánljuk a bizottság előtt való szemé-
lyes megjelenést, mert ellenkező eset-
ben hivatalból történik a kivetés.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, legkisebb apróhirdetés 30 lei. — Előfizetők kedvezményt kapnak Szelvénykedvezmény szigorúan 10 szögig érvényes

Lakás

Irodának vagy műhelynek alkalmas üzlethelyiség május 1-re kiadó. Értekezni a házfelügyelőnél. Parcul Eminescu 2

Központban szép nagy világos különbejáratu szoba kapu alatt, irodának vagy rendelőknek alkalmas, kiadó. Cim a kiadóban. 700

A Kereskedelmi Csarnok épületében egy üzlethelyiség és egy műhelynek vagy raktárnak kiválóan alkalmas pinchehelyiség november 1-re bérbeadó. Értekezni lehet a titkári hivatalnál. 6767

Egy szoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás kiadó. Str. Take Jonescu 34. 2299

Kétszobás, előszobás komplett lakás azonnalra kiadó, Cuza Voda 40. 2291

Kiadó augusztus 1-re, 3 szobás modern lakás, hideg-meleg vízberendezéssel. Str. Alexandri 46. 2284

Kiadó magánház

Háromszobás, fürdőszobás magánház, parkettes, parkírozott udvarral a belváros egyik legszebb utcáján augusztus 1-re kiadó. Cim a kiadóban

Tisztviselőnek, külön szép szobával, teljes ellátást adna a város központjában uri család. Cimeket „Központ” jeligére a kiadóba.

Butor beraktározásra 1-3 lakás helyiség, esetleg irodának alkalmas, kiadó. Telefon 137. 2279

Kétszobás udvari lakás, folyosóval, vízvezetékkel és villanyval, június 1-re kiadó. Alexandri 47. 2257

TAVASZI kosztüm, komplé, selymek és férfi szövetek nagy méretű maradékok érkeztek. Mintás selyem anyagok nagy választékban. Ép. Pavel 27.

Kiadó 2, vagy 3 szobás komplett urilakás, magánházban, Str. Prof. Dumitrie Pompei 30. Astra hátmögött. 2171

Legmodernebb Legolcsóbb Standard vas- és rézbutorgyár

Oradea, Strada Dr. A. Lazăr 10 Fogházműhely. Telefon 707

Egy szoba, konyha, mellék-helyiségekkel kiadó. Str. Densușianu 23.

Kiadó augusztusra 2 szobás, fürdőszobás komplett lakás, egyik szoba különbejáratu. Str. Samuil Micu 8. 2240

Kiadó nagy helyiség, műhelynek, raktárnak, motorárammal, Simeon Barnuțiu 21. 2304

Négyosztós komfortos lakást, Bulev. Regele Ferdinand vagy közelében augusztus 1-re keresek Cimeket a kiadóba kerek. 2305

Kiadó központban, több utcára nyíló üzlethelyiség júniusra. Glük büffe, Regele Ferdinand 26. 2306

Központban kétszobás modern lakás, augusztusra kiadó. Str. Vlahuta 28. mellett, Str. Malului 4.

LEVELEZÉS

Paplan áthúzásokat hozott anyagból is felváltuk és 24 órán belül elküldjük. Cloria paplanáruháza, Sas-passage. 130

DISZ bőveket, minden színben és méretben legújabb minták szerint hozott anyagból is ólesón készítik. Régi bőveket átalakítják, Str. Miron Pompiliu 1. kapu alatt balra. 1701

Kedvező részletfizetésre adunk el paplant, akár rendelkezésre, akár készen a Gloria paplanáruházaiban Sas-passage. 130

Bármilyen mennyiségben magas árért, veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot

HERBST óra és ékszeráruháza RegeleFerdinand 3 Minden elfogadható árért Valódi bőrridikülők

ezelőtt 250 lei, most 100 lei
" 500 " " 250 "
" 800 " " 300 "
" 1000 " " 400 "

Menyasszonyok figyelmébe. Paplanokat legmodernebb kivitelben glotból, selyemből a legolcsóbban Gloria paplanáruházaiban szerezheti be. Sas-passage. 130

GYOMORÉGES, gyomorsavtúltergés, emésztési zavarok, epéj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Lerakut: Csanda gyógy-szertár 1517

Mindenféle himzést, monogramozást szépen és olcsón vállalkozunk. Str. Andrei Muresan 5. kapu alatt balra. 7676

ADÁS-VÉTEL

MASSZIV hálószoza butor betéttel, klubfotelek, ruhaszekrény, szelzonok, íróasztal, barokk asztal, függönytartók eladók. Str. Miron Pompiliu 1, kapu alatt balra. 877

GYÖNYÖRŰ beltéri különféle méretű perzsaszőnyegek eladók. Str. Miron Pompiliu 1. Rosenzweig-palotával szemben.

Arany, brilliáns, ékszerek készítése, alakítása, javítása szakszerűen olcsón

Modern kivitelben FRIEDMANN-nál, Parcul Traian No. 1. Aranyat magas árban veszek!

Keresek jó állapotban levő kisebb jégsekretynt. Cimet a kiadóba kerek. 700

Használt vasuti sinek eladók. Str. Vlahuta 44. Frencl 2285

Jégsekretynek nagyon olcsó árban részlete is kaphatók GAL vaskereskedés. Str. Alexandri 46-a.

Fürdőszoba-berendezést, jökarban levőt megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kerek.

Szép, hibátlan ebédülőszékek eladók. Str. Alexandru 32. emelet. 2313

Zongora, márkás új, fekete keresthuros sürgősen eladó Cim kiadóban. 2308

Endlőzógép, Singer, vadonatúj olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2309

Export üzletekhez, tökéletes társat keresek. Ajánlatok „Export” jeligére a kiadóba. 2289

Főzőnők és cipész munkások felvételnek „Eterna”, Str. Cogălniceanu 13. 2281

Gépirőző, ki a magyar helyesírásban perfect, adja be ajánlatát a lap kiadóhivatalába, fizetési igényei megjelölésével. 709

Elsőrendű zenekar, 6 tagból álló agajamentet keres, kitűnő erő, jazz, klasszikus- és national-zenében egyaránt. Zenekarvezető Maurek Béla Arad, Bihorului 2. 1963

Sír. Prof. Dimitrie Pompei 30. Astra-ucca mögött.

Indenes leányt, jó bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Markovits, Str. Cosbuc 8. 2300

Mindene szobaleányt, ki szépen mos, vasal, azonnal felvételük. str Caragiale 12. 2297

Eladó fehér hármas szekrény, stélási, képráma, ruha, cipő, Str. Cosbuc 9. 2311

Vennék egyajtós jégsekretynt kis család részére. Horváth, Vlahuta 16. 2307

Különböző méretű, használt beltéri perzsaszőnyegek veszek Cimet a kiadóba kerek. 900

Petrolgázfűzők, legolcsóbb gáz-sítoval 200 leitől kaphatók Kun-nál, Str. Avram Iancu 3. 2286

Bérbevennék Olosigban, esetleg részletre meg is vennék, 3 szobás magánházat, egy lakó lehet. Ajánlatok biztos címére a kiadóba. 2301

IDEAL-ROYAL petrolgázfűző-gép 270. „PETROLUX” petrolgázfűző-gép 200
Épület és butorvasalások! Árlap ingyen!

STERN JÓZSEF vaskereskedése
Piața M. Viteazul 2. Telefon 8-92

Magyar román vagy román magyar szótárt megvételre keresünk. Cim a kiadóhivatalban. 7000

Petrolgázfűzők, legjobb gáz-sítoval 200 leitől kaphatók Kun vaskereskedőnél, Str. Avram Iancu 3. 2286

Eladó masszív dió furnéros felháló, fehér angora hencserterítő. Str. Pasteur 113. 2268

Varrógép Singer súlyesítő egész új olcsón eladó. Parcul Albalulia 10-a. 2294

Keresek megvételre vagy használt jökarban levő varró-gépet. Kenyeresné, Regele Carol 27. 2303

Zsákszőnyeg festést új mintákkal és virágokat ruhákra készítek. Moskovits Baba, Nicola Jorga-u. 5. 2280

4 drb. dupla-, vagy folyosó ablakra való, teljesen új állapotban levő roletta-vászon eladó. Str. Miron Pompiliu 1. 910

Állást keres

Velencei csipkekészítést, horgolást olcsón vállalkoz. Cim a kiadóban. 700

Gyermektelen házaspár, házmesteri állást keres 15-20.000 lei garanciával Szilágyi József. Str. Rosilor 15. 2299

Állást nyer

Esti lapárusításra rendes férfiakat, nőket, gyermekeket, fix fizetéssel és jutalékkal felveszünk. Cim a kiadóban.

Export üzletekhez, tökéletes társat keresek. Ajánlatok „Export” jeligére a kiadóba. 2289

Főzőnők és cipész munkások felvételnek „Eterna”, Str. Cogălniceanu 13. 2281

Gépirőző, ki a magyar helyesírásban perfect, adja be ajánlatát a lap kiadóhivatalába, fizetési igényei megjelölésével. 709

Elsőrendű zenekar, 6 tagból álló agajamentet keres, kitűnő erő, jazz, klasszikus- és national-zenében egyaránt. Zenekarvezető Maurek Béla Arad, Bihorului 2. 1963

Rádió-Műsor

Szombat, május 16

București. 6.30 Hírek. Torna. Lemezek. 13.25 Sport. 13.40 Gramofonlemezek 18 Ifjúsági óra (Strajeri) 19 Időszerű anyag 19.15 Lemezek. 20 Felolvasás 20.20 Bopenescu énekes dal-estje. 21.15 Csak Radio Románia: A testőrzászlóalj zenekara Szimfónikus hangverseny. Csak București. 21.15 Jazz. 22.30 A két állomás együtt: Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45 Hírek. 24 Zene a Colorado-bárról.

Budapest 7.45 Torna. Utána: Hang-lemezek. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.15-13.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vársárból 13 Déli harangszó, időjárásjelentés 13.05 Hegedű-ének. 13.30 Hírek. 14.10 Pontos időjelzés 14.15 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vársárból 17.45 Pontos időjelzés. 18 Magyar nótamesék. 19, Rádióséta az aggtelek-jósvafői Baradia-cseppkőbarlangban. 19.40 Szalonzenekar. 20.40 Májusi mozaik. 23 Budapesti Hangverseny Zenekar. 24.30 Cigányzene 1.05 Hírek.

Adler Miklós

műbutor asztalos, Reg. Ferdinand 20. Lakberendezés, modernizálás, javítás olcsón. Modern portálék készítése

Convocare

Firma Mercur S. A. R. pentru Distribuția Mărfurilor din Oradea invită pe acționarii săi la adunarea generală extra ordinară, care se va ține în ziua de 26 Mai 1936 ora 12 a. m. în biroul firmei str. Staroveszky No. 6 cu următoarea ordine de zi: 1. Reglementarea retribuțiunei directorilor firmei 2. Eventuale propuneri.
Oradea, la 15 Mai 1936.

Consiliul de administrație.

Dobozgyári munkálányok, kik borítani tudnak felvételnek. Str. Pen. Negulescu 30. (Ganária mellett) 2312

Jobb izr. leányt, aki főzést vállal, keresek. Trafik Str. Astra 4. 2310

Jó bizonyítvánnyal mindenes szobaleány felvételük azonnalra. Str. Pavel 3. földszint. 2296

Jó bizonyítvánnyal midenes bejárónő, kis családhoz azonnal felvételük. Str. Xenopol 5. földszint. 2288

Kifutó leányt keresek. Str. Avram Iancu 16. Kézimunkaüzlet. 2287

KÜLÖNFÉLE

Magánház, fűszerüzlettel, berendezéssel, lakással eladó, vagy kiadó. Értekezni Str. Minelor 9. Trafikban. 2122

Kitűnő asztali borok, likörök, rum, jégbehűtött sör, málnaszörp kapható. Balásznál, str Alexandri No. 34. 2208

Műbeszövésel megmenteném, kiégett, elszakadt ruháit, műstopoló és harisnyaszemléstésdüzem. Str. Vlahuta No. 2. a kapu alatt. 6826

Találtatott a Piața Mihai Viteazulon egy női párk. Igazolt tulajdonosa átveheri a kiadóban. 900

NAPLO KÖNYVTÁR
ELŐFIZETŐKNEK
HAVI 15 LEIÉRT
10.000 KÖTET!

EGYESÜLETI HIREK

— **Jeruzsálemben** lesz az Agudász Jisroel harmadik világkonferenciája (Kiszo Gedajle). A legutóbb 1929-ben Bécsben megtartott Agudász Jisroel II-ik konferenciája a konzervatív zsidóság szervezetének oly óriási fejlődés mutatkozott, hogy eredményeként tekinthető, hogy a legkelebbi Kneszio Gedajlet a londoni Agudász Jisroel nagytöbbségű bizottságának határozatában folyó év október hónapban Jeruzsálemben tartják meg. Az 1924 és 1929-ben tartott első és második A. J. világkonferenciák iránt megnyilvánult óriási érdeklődés a szélsőséges Chasid zsidóság részéről garancia arra, hogy a legközlebbi Jeruzsálemben megtartandó Kneszion az egész konzervatív zsidósága méltóan kivesszi részét az erdélyi szervezeteknél már nagyban tartanak az előkészületek az erdélyi ortodox képviselő delegáció megválasztására, a előreláthatólag augusztus hónapban lesz. A lasztásra jogosultak csak a direkt célra kibocsátott „Selax” igazolvány tulajdosok.

— **Előadások az Agudában.** Szombat után 5 órakor talmudelőadás. Előadó W. Berger N. 6 órakor Derek előadás. Ezután zöljünk egyben, hogy az Izraelit és Nach Zvi című németnyelvű heti, illetve havi lap megrendelhetők a Zeirei a. J. Loco által.

— **Az összes ardeali turista egyesíttek** bejelentették részvételüket a Glubulistic din Bihor május 31-i jubileumi zászaválási ünnepségén és pünkösdi turista measán a Baile Episcopieiében, mely így büszkedája lesz a közmondásos turista összetartás

— **Ma** szombaton este 9 órakor lesz a reskede'mi Utazók Egyesületének tannal bekötött Nagy TOMBOLA-ESTÉLYE az egy let otthonában (volt Pa'ace bárhelyiség). léptidj nincs.

— **Az Erdélyi Helikon májusi száma** szokott hívs és változatos tartalommal je meg. Vezetőhelyen Nyirő József nagyszerű velláját közli a szám, majd Dsida lenő név versét. A gazdag anyagból kiemelkedik M. Károly „Szellem és tervgazdaság” című kívül érdekes tanulmánya, Kovács László chenyről, a regényhősről szóló cikke, mint Reményi József Emily Dickinson, a n amerikai költőnő bemutató hosszas ismerése. Külön érdekessége e számnak T. Áron gyönyörű új írása, valamint Keménos hatalmas novellája, „Az öreg ur”. E kívül verseket közöl a szám I. Szemlér Fer től és Varró Dezsőtől, dráma-részletet I. Oskártól, R. Nagy András, Makkai L. l, Szemlér Ferenc, Kiss Jenő, Thurzó Gábo Senczei László kisebb-nagyobb cikkei könyvismertetései egészülnek ki és teszik jessé a rendkívül tartalmas és változatos mot. Egyes szám ára 70 lei minden k kereskedésben, vagy Legagenál Cluj.

Iparművészeti tanfolyam I. József Jenő műtermében Pasteur 7.

HIRDESSE

A NAPLO b

Szerkesztőség és Kiadóhiva
Oradea
Strada Regele Caro

Epocha-kiadványok

Nagy Karola: ITT VOLTAM...

A híressé vált napló és oeuvre. Benedek Marcell előszavával, 320 oldal egészvászonban 106 lej

MICHAIL SOLOCHOW: A CSENDES DON I. ÉS II

Az első nagy és elfogulatlan regény Oroszország átalakulásáról eg féktelen szerelem keretében. — Az I-ső kötet vászonkötésben 129 lei A II-ik kötet vászonban 156 lej A II-ik kötet fűzve — — — 96 lei

E könyvek kaphatók minden könyvkereskedésben